

การศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก

A Study on Evaluating the Performance of the Internal Control System of a Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province

รัชณี โถทอง *

Ratchanee Tothong*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก ๒. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก ๓. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก และได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้าไว้ ๒ ข้อ คือ ๑. ผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายกอยู่ในระดับดี ๒. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมขององค์กร กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและการประเมินผล ปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทุกแห่งในจังหวัดนครนายก ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานควบคุมภายใน เจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่การเงิน จำนวน ๑๖๘ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบประเมินผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลาของข้อมูล การเงินและการบัญชีของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ส่งรายงานให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก สถิติที่ใช้ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในกับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

จากการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๓) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานระบบควบคุมภายในกับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดนครนายก พบว่า ปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยง ปัจจัยด้านกิจกรรมการควบคุม และปัจจัยด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน อยู่ในระดับสูงมาก (ค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕) ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม และปัจจัยด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน อยู่ในระดับสูง (ค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕) โดยมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผลการรวบรวมปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงาน คือ บุคลากรยังขาดความรู้ ขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมถึงการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีภาระงานจำนวนมาก

คำสำคัญ : การควบคุมภายใน, การประเมินผล

* กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก ตำบลเขาพระ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ๒๖๐๐๐

* Group of General Administration, Nakhon Nayok Provincial Public Health Office, Khao Phra, Muang Nakhon Nayok, Nakhon Nayok, ๒๖๐๐๐.

E – Mail : ratchanee112506@hotmail.com

A Study on Evaluating the Performance of the Internal Control System of a Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province

Abstract

This research is a survey research (Survey Research) with the objective. ๑. To study the results of operations according to the internal control system of Subdistrict Health Promoting Hospitals in Nakhon Nayok Province. ๒. To study the factors that are related to the performance of the internal control system of the Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province. ๓. To study problems and obstacles in operating according to the internal control system of Subdistrict Health Promoting Hospitals in Nakhon Nayok Province. And two assumptions were set for this study: ๑. The performance of the internal control system of the Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province is at a good level. ๒. Environmental factors of the organization control activities Information and Communication Monitoring and Evaluation It is related to the operating results according to the internal control system of the Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province. This research used the study method, which is to collect data using a questionnaire to evaluate the performance according to the internal control system from the director of the subdistrict health promotion hospital. Officers responsible for internal control work parcel officer and financial officers of the Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province, totaling ๑๖๘ people, and collecting data from the performance evaluation form according to the internal control system regarding accuracy. Reliable and timely financial and accounting information Which measures results from reports of receipts and disbursements of subdistrict health promotion hospitals that are submitted to the Nakhon Nayok Provincial Public Health Office. Then, the information obtained from the questionnaires was analyzed for analysis. Using the descriptive statistic and analysis of the relationship between operating factors according to the internal control system and the operating results of the internal control system. It is a relationship test using the Pearson Product - Moment Correlation Coefficient. The statistical significance level is set at ๐.๐๕

From the study, it was found that the performance of the internal control system It was found to be at a very good level ($\bar{X}=๔.๒๓$). When considering the relationship between the operating factors of the internal control system and the operating results of the internal control system of the Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province, it was found that the risk assessment factors Control activity factors and monitoring and evaluation factors It is related to the performance of the internal control system. is at a very high level (Sig. value is less than the statistical significance at the ๐.๐๕ level) as for the control environment factors and information and communication factors It is related to the performance of the internal control system. Is at a high level (Sig. value is

less than the statistical significance at the 0.05 level) with a relationship in the same direction. The result of collecting problems that hinder operations is that personnel still lack knowledge. Lack of clear guidelines Lack of participation in operations Including regular monitoring and evaluation of performance. and operating personnel have a large workload

Keywords: internal control, evaluation

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การควบคุมภายในเป็นกระบวนการปฏิบัติที่ฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยงานให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานของหน่วยรับตรวจจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือทุจริตในหน่วยรับตรวจ ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, ๒๕๔๔, น.๕) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๖๒ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลัง เพื่อให้ฐานะการเงินการคลังมีเสถียรภาพมั่นคงและยั่งยืน โดยกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการการคลัง งบประมาณ วินัยรายได้ รายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การรับทรัพย์สิน เงินคงคลังและหนี้สาธารณะ ดังนั้น จึงได้กำหนดพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการควบคุมภายในถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานตามภารกิจมีประสิทธิภาพ ประหยัด และช่วยป้องกันหรือ ลดความเสี่ยงจากการผิดพลาด ความเสียหาย ความสิ้นเปลือง ความสูญเสียของการใช้ทรัพย์สิน หรือการกระทำอันเป็นการทุจริต กระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ประกาศเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ และได้กำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (Internal Control Standard for Government Agency) ประกาศขึ้นตามมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission : COSO ๒๐๑๓ โดยปรับให้เหมาะสมกับบริบทของระบบการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนด ประเมินและปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ (กรมบัญชีกลาง , ๒๕๖๑) ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในเรื่อง ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ของการดำเนินงาน และการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง โดยองค์ประกอบของการควบคุมภายในตามแนวคิดของโคโซ แบ่งได้เป็น ๕ ประการ คือ สภาพแวดล้อมของการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศ และการติดตาม ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันโดยมีสภาพแวดล้อมของการควบคุมเป็นรากฐานให้องค์ประกอบอื่นๆ ดำรงอยู่อย่างมั่นคง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการควบคุมภายในเป็นพื้นฐานที่สำคัญทำให้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบอื่น ๆ (อุษณา ภัทรมนตรี , ๒๕๕๗)

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นสถานพยาบาลประจำตำบลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชีตความสามารถระดับปฐมภูมิ (Primary Care) ได้รับการยกฐานะจากสถานีอนามัยหรือศูนย์สุขภาพชุมชน ตามนโยบายรัฐบาลของรัฐบาลนายกรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๒ (สุพัตรา ศรีวิณิชชากร , ๒๕๕๓) เป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องจัดให้มีการควบคุมภายใน ตามที่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ และมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังกำหนด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่าปัจจุบันผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายกอยู่ในระดับใด และมีปัจจัยการดำเนินงานของการควบคุมภายในใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก รวมถึงศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

ตามระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และการวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายกได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งยังเกิดประโยชน์กับหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก
๒. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยการดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก
๓. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก

สมมุติฐานการวิจัย

๑. ผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก มีการดำเนินงานในระดับดี
๒. ปัจจัยการดำเนินงานตามองค์ประกอบของการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งในเขตจังหวัดนครนายก ตามปัจจัยการดำเนินงานทั้ง ๕ ด้าน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม การควบคุม ปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยง ปัจจัยด้านกิจกรรมการควบคุม ปัจจัยด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ปัจจัยด้านการติดตามและประเมินผล จากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน ในช่วงระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๖๖ - กรกฎาคม ๒๕๖๖

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาค้นคว้า รวบรวมแนวคิด บทวิเคราะห์ บทสรุป งานวิจัยประเมินผลที่เกี่ยวข้องจากเอกสารทางราชการ งานวิจัย และข้อมูลออนไลน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. จัดทำร่างแบบสอบถามและแบบประเมินผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลาของรายงานการเงินและบัญชี
๓. จัดการประชุมผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานควบคุมภายในเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่การเงิน เพื่อให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงร่างแบบสอบถาม และแบบประเมินผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลาของข้อมูลการเงินและบัญชี
๔. นำแบบสอบถาม และแบบประเมินผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลาของข้อมูลการเงินและบัญชี ที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบและให้คำแนะนำ
๕. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และจากแบบประเมินผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลาของข้อมูลการเงินและบัญชี
๖. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์
๗. รายงานผลการวิจัย

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งในเขตจังหวัดนครนายก จำนวน ๕๖ แห่งๆ ละ ๓ คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหรือผู้รักษาการแทน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานควบคุมภายใน เจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่การเงิน รวมจำนวน ๑๖๘ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี ๒ ประเภท ได้แก่

๑. แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระยะเวลาปฏิบัติงาน ตำแหน่ง

ส่วนที่ ๒ ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามปัจจัยการดำเนินงานตามองค์ประกอบการควบคุมภายในรวม ๕๘ ข้อได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม จำนวน ๒๑ ข้อ ด้านการประเมินความเสี่ยงจำนวน ๑๑ ข้อ ด้านกิจกรรมควบคุม จำนวน ๙ ข้อ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน ๙ ข้อ และด้านการติดตามประเมินผล จำนวน ๘ ข้อ โดยใช้คำถามแบบเป็นมาตรวัดแบบ Likert scale (ไพฑูริย์ โพธิ์สาร , ๒๕๔๒) ซึ่งแบ่งคะแนนออกเป็น ๕ ระดับ รวบรวมข้อมูลนำคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยแปลความหมายระดับคะแนนเฉลี่ยเพื่อพิจารณาระดับการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายใน โดยยึดเกณฑ์ตามค่าที่ได้จากสูตรคำนวณของระดับชั้น = ๐.๘๐ ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๔.๒๐-๕.๐๐ = การดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับดีมาก

คะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๓.๔๐-๔.๒๐ = การดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับดี

คะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๒.๖๐-๓.๔๐ = การดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๑.๘๐-๒.๖๐ = การดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับน้อย

คะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๑.๐๐-๑.๘๐ = การดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับน้อยมาก

ส่วนที่ ๓ ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในจำนวน ๑๐ ข้อ แบ่งคะแนนออกเป็น ๕ ระดับ ตามมาตรวัดแบบ Likert scale (ไพฑูริย์ โพธิ์สาร , ๒๕๔๒) ซึ่งแบ่งคะแนนออกเป็น ๕ ระดับ นำคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต การแปลความหมายระดับคะแนนเฉลี่ย โดยยึดเกณฑ์ตามค่าที่ได้จากสูตรคำนวณของระดับชั้น = ๐.๘๐ ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๔.๒๐-๕.๐๐ = ผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับดีมาก

คะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๓.๔๐-๔.๒๐ = ผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับดี

คะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๒.๖๐-๓.๔๐ = ผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๑.๘๐-๒.๖๐ = ผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับน้อย

คะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๑.๐๐-๑.๘๐ = ผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับน้อยมาก

ส่วนที่ ๔ ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน

๒. แบบประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลาของข้อมูลด้านการเงินและบัญชี โดยวัดผลจากรายงานการรับ-จ่ายเงินบำรุงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ส่งรายงานให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก ไม่เกินวันที่ ๕ ของแต่ละเดือน ดังนี้

๒.๑ ความถูกต้องเชื่อถือได้ของรายงานการเงิน กำหนดระดับคะแนน ดังนี้ ระดับหลักฐานประกอบรายงานการเงินดี (ครบถ้วนสมบูรณ์) เท่ากับ ๓ คะแนน ระดับหลักฐานประกอบรายงานการเงินปานกลาง (ไม่ครบถ้วน) เท่ากับ ๒ คะแนน ระดับหลักฐานประกอบรายงานการเงินน้อย (ไม่ถูกต้อง) เท่ากับ ๑ คะแนน

๒.๒ ความทันเวลาของรายงานการเงิน กำหนดระดับคะแนน ดังนี้ ระดับจำนวนวันในการรายงานการเงินดี (ภายใน ๑๕ วัน) เท่ากับ ๓ คะแนน ระดับจำนวนวันในการรายงานการเงินปานกลาง (ภายใน ๓๐ วัน) เท่ากับ ๒ คะแนน ระดับจำนวนวันในการรายงานการเงินน้อย (มากกว่า ๓๐ วัน) เท่ากับ ๑ คะแนน นำคะแนนที่ได้มาทำการแปลความหมายระดับคะแนน โดยยึดเกณฑ์ตามค่าที่ได้จากสูตรคำนวณของระดับชั้น = ๕๖ คะแนน ดังนี้

คะแนน ๑๑๓ - ๑๖๕ หมายถึง ความถูกต้องเชื่อถือได้ของรายงานการเงินและความทันเวลาของรายงานการเงินอยู่ในระดับดี

คะแนน ๕๗ - ๑๑๒ หมายถึง ความถูกต้องเชื่อถือได้ของรายงานการเงินและความทันเวลาของรายงานการเงินอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน ๐ - ๕๖ หมายถึง ความถูกต้องเชื่อถือได้ของรายงานการเงินและความทันเวลาของรายงานการเงินอยู่ในระดับน้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล และข้อมูลปัจจัยการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน และผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน กับผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ สุภมาสอังคุโชติ อัจฉรา ชำนิประศาสน. ๒๕๕๕ , น.๑๒๕-๑๒๙) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ และกำหนดเกณฑ์เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังนี้

ค่าความสัมพันธ์ ๐.๘๑-๑.๐๐ หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์กันสูงมาก

ค่าความสัมพันธ์ ๐.๖๑-๐.๘๐ หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์กันสูง

ค่าความสัมพันธ์ ๐.๔๑-๐.๖๐ หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าความสัมพันธ์ ๐.๒๑-๐.๔๐ หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์กันน้อย

ค่าความสัมพันธ์ ๐.๐๐-๐.๒๐ หมายถึง มีระดับความสัมพันธ์กันน้อยมาก

การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการพิจารณาและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมเกี่ยวกับการวิจัยในมนุษย์ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก เอกสารรับรองที่ NPHO ๒๐๒๓ - ๐๑๓ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๑๖๘ คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๑๗ คน คิดเป็น ร้อยละ ๖๙.๖ เป็น เพศชาย จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔ จำแนกตามอายุพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี จำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๖ รองลงมาคือ อายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๓ และมีอายุน้อยที่สุด ระหว่าง ๒๐-๓๐ ปี มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓ มีการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๔๑ คน คิดเป็น ร้อยละ ๘๓.๙ รองลงมาคือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕ และน้อยที่สุดระดับอนุปริญญาจำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน พบว่า ระยะเวลาปฏิบัติงานมากที่สุดมากกว่า ๑๕ ปี จำนวน ๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๓ รองลงมาคือ ๑๑-๑๕ ปี จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๘ และน้อยที่สุดน้อยกว่า ๕ ปี จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๘

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ ๑ ผลการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก มีการดำเนินงานในระดับดี ผลการศึกษา พบว่า ผลการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก มีการดำเนินงานในระดับดีมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ ๑

ผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน

ผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในจากการตอบแบบสอบถามของบุคลากรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง จำนวน ๑๖๘ คน สามารถวิเคราะห์ผลได้ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ผลการประเมินการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน

ผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน	ระดับการปฏิบัติงาน					ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)			
๑.การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในสามารถควบคุม ป้องกันการทุจริตหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับ รพ.สต.	๕๙ (๓๔.๕)	๙๔ (๕๖.๕)	๑๕ (๘.๙)	-	-	๔.๒๖	๐.๖๑	ดีมาก
๒.การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในสามารถลดขั้นตอน ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๔๘ (๒๘.๕)	๙๓ (๕๕.๔)	๒๖ (๑๕.๕)	๑ (๐.๖)	-	๔.๑๑	๐.๖๘	ดี
๓.การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ทำให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เหมาะสม ลดการสิ้นเปลืองที่ไม่จำเป็น	๕๗ (๓๓.๙)	๙๔ (๕๖.๐)	๑๗ (๑๐.๑)	-	-	๔.๑๖	๐.๖๗	ดี
๔.การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านพัสดุเป็นไปอย่างเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ	๕๑ (๓๐.๙)	๙๓ (๕๕.๘)	๒๓ (๑๓.๗)	๑ (๐.๖)	-	๔.๒๔	๐.๖๓	ดีมาก
๕.การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ส่งผลให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมากขึ้น	๕๐ (๒๙.๘)	๙๖ (๕๗.๑)	๒๒ (๑๓.๑)	-	-	๔.๑๗	๐.๖๔	ดี
๖.การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปอย่างเรียบร้อย ถูกต้อง ตามระเบียบ	๕๙ (๓๕.๑)	๙๓ (๕๕.๔)	๑๖ (๙.๕)	-	-	๔.๒๖	๐.๖๒	ดีมาก

ผลการดำเนินงาน ระบบควบคุมภายใน	ระดับการปฏิบัติงาน					ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
๗.การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ทำให้การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลา	๖๔ (๓๘.๑)	๘๘ (๕๒.๔)	๑๖ (๙.๕๕)	-	-	๔.๒๙	๐.๖๓	ดีมาก
๘.การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ส่งผลให้ รพ.สต.สามารถลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	๕๙ (๓๕.๑)	๘๖ (๕๑.๒)	๒๒ (๑๓.๑)	๑ (๐.๖)	-	๔.๓๐	๐.๖๓	ดีมาก
๙.การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ส่งผลให้บุคลากรมีการสื่อสารกันเพิ่มมากขึ้น	๖๖ (๓๙.๓)	๘๗ (๕๑.๘)	๑๕ (๘.๙)	-	-	๔.๒	๐.๖๘	ดี
๑๐.การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ทำให้ รพ.สต. ได้ดำเนินการจัดการทั่วไปเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	๖๘ (๔๐.๔)	๘๖ (๕๑.๒)	๑๔ (๘.๓)	-	-	๔.๓๒	๐.๖๓	ดีมาก
รวม						๔.๒๓	๐.๖๔	ดีมาก

จากตารางที่ ๑ พบว่า ผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๓) และหากพิจารณา รายข้อ พบว่า การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ทำให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้ดำเนินการจัดการทั่วไปเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๒) เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ส่งผลให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสามารถลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย ๔.๓๐) การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ทำให้การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลา (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๙) การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในสามารถควบคุม ป้องกันการทุจริตหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๖) การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปอย่างเรียบร้อย ถูกต้อง ตามระเบียบ (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๖) และ การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านพัสดุเป็นไปอย่างเรียบร้อย ถูกต้อง ตามระเบียบของทางราชการ (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๔) และพบว่ามีการสื่อสารกันเพิ่มมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๐) การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ส่งผลให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย ๔.๑๗) การดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เหมาะสม ลดการสิ้นเปลืองที่ไม่จำเป็น (ค่าเฉลี่ย ๔.๑๖) และการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในสามารถลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย ๔.๑๑)

สมมติฐานข้อที่ ๒ ปัจจัยการดำเนินงานตามองค์ประกอบของการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยการดำเนินงานตามองค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง ๕ ด้าน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยง ปัจจัยด้านกิจกรรมการควบคุม ปัจจัยด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และปัจจัยด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน (ค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕) โดยมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ ๒

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในกับผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในปัจจัยการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน ๕ ด้าน ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลในเขตจังหวัดนครนายกผลการประเมินดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินงานตามระบบควบคุม ๕ ด้าน

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน		แปลผล
	Sig. (๒-tailed)	Pearson Correlation (r)	
๑. ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	๐.๐๐**	๐.๗๘๓	สูง
๒. ด้านการประเมินความเสี่ยง	๐.๐๐**	๐.๘๒๔	สูงมาก
๓. ด้านกิจกรรมการควบคุม	๐.๐๐**	๐.๘๔๗	สูงมาก
๔. ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	๐.๐๐**	๐.๘๐	สูง
๕. ด้านการติดตามและประเมินผล	๐.๐๐**	๐.๘๒๙	สูงมาก

**Correlation is significant at the ๐.๐๕ level (๒-Tailed)

จากตารางที่ ๒ พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามปัจจัยการดำเนินงานควบคุมภายใน ๕ ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยง ปัจจัยด้านกิจกรรมการควบคุม และปัจจัยด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในในระดับสูงมาก และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ปัจจัยด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในในระดับสูง และพบว่า การดำเนินงานควบคุมภายใน ๕ ด้าน มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน (ค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕) โดยมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานควบคุมภายใน

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก พบว่า มีข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโดยรวมดังนี้

๑. บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการควบคุมภายใน
๒. การมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการควบคุมภายในไม่ตรงตามตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
๓. ขาดการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเหมาะสมในการปฏิบัติงานการควบคุมภายใน
๔. ขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรบางส่วนในการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน
๕. บุคลากรมีภาระงานจำนวนมาก
๖. มีการตรวจสอบภายในแต่ยังขาดการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้ครบถ้วน
๗. ขาดการประสานงานการดำเนินการงานควบคุมภายในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

สรุปและอภิปรายผลวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๑๗ คน ร้อยละ ๖๙.๖ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี จำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๖ ระดับการศึกษาจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๔๑ คน ร้อยละ ๘๓.๙ สถานภาพสมรส จำนวน ๑๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๗ ระยะเวลาปฏิบัติงานมากกว่า ๑๕ ปี จำนวน ๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๓ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานควบคุมภายใน จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานพัสดุ ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๗ และตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานการเงิน จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๘

ผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน

จากการศึกษา พบว่า ผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก อยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๓)

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานระบบควบคุมภายในกับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยง ปัจจัยด้านกิจกรรมการควบคุม และปัจจัยด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน อยู่ในระดับสูงมาก (ค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕) ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม และปัจจัยด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน อยู่ในระดับสูง (ค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕) โดยมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การดำเนินงานตามปัจจัยการดำเนินงานระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก อยู่ในระดับดี ส่งผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในอยู่ในระดับดีเช่นกัน

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานควบคุมภายใน

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานควบคุมภายใน พบว่าบุคลากร ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการควบคุมภายใน ผู้บริหารและบุคลากรไม่ให้ความสำคัญกับการควบคุมภายใน ขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน และเหมาะสมในการปฏิบัติงานการควบคุมภายใน ขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน มีการตรวจสอบภายในแต่ยังขาดการปรับปรุงแก้ไขเท่าที่ควร ขาดการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ บุคลากรมีภาระงานประจำมากอยู่แล้ว ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการควบคุมภายใน และขาดการประสานงานการดำเนินงานการงานควบคุมภายใน ภายในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

การประเมินการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลาของข้อมูลการเงินและบัญชี

จากการประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับความถูกต้อง เชื่อถือได้ และ ความทันเวลาของข้อมูลด้านการเงินและบัญชี จากการประเมินรายงานรับ-จ่ายเงินบำรุงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายกทั้งหมด จำนวน ๕๖ แห่ง ระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๖๕ - เดือนเมษายน ๒๕๖๖ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่งานการเงินและบัญชี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก ผลการประเมินความถูกต้อง เชื่อถือได้ของรายงานการเงิน อยู่ในระดับดี และผลการประเมินความทันเวลาของการส่งรายงานการเงิน อยู่ในระดับดี

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ ๑ ผลการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก มีการดำเนินงานในระดับดี ผลการศึกษา พบว่า ผลการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก มีการดำเนินงานในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ ๑

สมมติฐานข้อที่ ๒ ปัจจัยการดำเนินงานตามองค์ประกอบของการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยการดำเนินงานตามองค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง ๕ ด้าน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยง ปัจจัยด้านกิจกรรมการควบคุม ปัจจัยด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และปัจจัยด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน (ค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕) โดยมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อที่ ๒

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก โดยรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กิตติพงษ์ โภชนะสมบัติ (๒๕๕๗) การศึกษาเรื่อง การประเมินผลการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO: กรณีสึกษาหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการพบว่า มีระบบควบคุมภายในที่ดี โดยพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาพรวมทั้ง ๕ ด้าน อยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับ สรรณูญา ทั้งสุข (๒๕๖๑) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินระบบควบคุมภายในและแนวทางการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของเทศบาลในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การประเมินผลการควบคุมภายในของเทศบาลในจังหวัดเชียงใหม่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานกับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามปัจจัยการดำเนินงานควบคุมภายใน ๕ ด้าน ได้แก่ **ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)** โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม กับผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ อยู่ในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความสำคัญของความซื่อสัตย์และจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปรีศนา ธาติ (๒๕๕๓) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภออดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมกับประสิทธิผลของการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ **ปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยง** พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายใน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ อยู่ในระดับสูงมากและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์อย่างชัดเจนและวัดผลได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปรีศนา ธาติ (๒๕๕๓) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภออดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านการประเมินความเสี่ยงกับประสิทธิผลของการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ **ปัจจัยด้านกิจกรรมการควบคุม** จากการศึกษ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกิจกรรมการควบคุมกับผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ อยู่ในระดับสูงมากและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากผู้บริหารมีการแบ่งแยกหน้าที่การปฏิบัติงานที่สำคัญหรืองานที่เสี่ยงกับความเสียหายตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ยุภา วิเศษสร (๒๕๕๐)

ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินระบบควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พบว่า ด้านกิจกรรมการควบคุมกับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ **ปัจจัยด้านสารสนเทศและการสื่อสาร** จากการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสารสนเทศและการสื่อสารกับผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายใน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ อยู่ในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันเนื่องจากมีกลไกหรือช่องทางให้บุคลากรสามารถเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาปริศนา ชาติ(๒๕๕๓) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าด้านการสารสนเทศและสื่อสารกับประสิทธิผลของการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ **ปัจจัยด้านการติดตามและประเมินผล** จากการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการติดตามและประเมินผล กับผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายใน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ อยู่ในระดับสูงมากและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีการติดตามประเมินผลในระหว่างการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของปริศนา ชาติ (๒๕๕๓) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านการติดตามและประเมินผลกับประสิทธิผลของการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานระบบควบคุมภายในจากการวิจัยพบว่า บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการควบคุมภายใน ทำให้การดำเนินงานควบคุมภายในมีความคลาดเคลื่อน ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากบุคลากรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ทั้งหมดจบการศึกษาและเข้ารับการอบรมทางด้านแพทย์และสาธารณสุข ไม่มีความรู้ในด้านการควบคุมภายในเป็นพื้นฐานมาก่อน ต้องอาศัยคำแนะนำจากหน่วยงานในระดับที่สูงกว่า และอาศัยการประชุม ผู้บริหารและบุคลากรไม่ให้ความสำคัญกับการควบคุมภายใน ทำให้เกิดการละเลยจนเป็นเหตุให้เกิดข้อผิดพลาดต่างๆ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากบุคลากรมีจำนวนน้อย และมีภาระงานประจำมาก ขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเหมาะสมในการปฏิบัติงานการควบคุมภายใน ทำให้การปฏิบัติงานต่างๆ ไม่ครบถ้วนถูกต้อง เช่น ขาดแผนผัง (Flow Chart) แนวทางปฏิบัติด้านการเงิน หรือด้านพัสดุ ที่ชัดเจนและเหมาะสม ทั้งนี้ อาจเนื่องจากบุคลากรคิดว่าไม่จำเป็น ประกอบกับการปฏิบัติต่างๆ ขาดการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ทำให้บางครั้งไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขได้อย่างทันทั่วทั้งที่ และการประเมินผลส่วนใหญ่ประเมินภายหลังการดำเนินการเสร็จสิ้น ไม่มีการติดตามและประเมินผลระหว่างการดำเนินการมากนัก

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบประเมินผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลาของรายงานการเงินและบัญชีจากการศึกษา พบว่า หลักฐานรายงานการเงินและบัญชี รายงานรับ-จ่ายเงินบำรุงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก โดยรวมอยู่ในระดับดีหรือครบถ้วนสมบูรณ์ และจำนวนวันในการส่งรายงานการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับดี (ภายใน ๑๕ วัน) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากรายงานรับ-จ่ายเงินบำรุงเป็นรายงานที่ต้องรายงานผู้บริหารทราบทุกเดือน ประกอบกับมีการจัดทำแนวทางควบคุมภายในเกี่ยวกับการรายงานดังกล่าวอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นระยะเวลาการส่งรายงาน (ทุกสิ้นเดือน ไม่เกินวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป) เอกสารรายงานและเอกสารประกอบรายงานต่างๆ อีกทั้งบุคลากรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความรู้และความชำนาญในการจัดทำรายงานดังกล่าว ส่งผลให้รายงานการเงินและบัญชีมีความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลา

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม

๑. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเรื่องการควบคุมภายใน และส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องการควบคุมภายใน รวมถึงจัดให้มีการศึกษาดูงาน หน่วยงานที่มีการดำเนินงานการควบคุมภายในที่ประสบความสำเร็จ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินงานและเพื่อพัฒนาบุคลากร

๒. ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยพิจารณาถึงความซื่อสัตย์และจริยธรรม

๓. ควรส่งเสริมให้บุคลากรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงาน ควบคุมภายใน ส่งเสริมกระตุ้นให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานควบคุมภายในของหน่วยงาน

ด้านการประเมินความเสี่ยง

มีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบเกี่ยวกับวิธีการควบคุมความเสี่ยงเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง โดยควรกำหนดการประชุมหารือเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

ด้านกิจกรรมการควบคุม

๑. ควรแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการควบคุม โดยมีการจัดทำแผนดำเนินงานที่ชัดเจน เหมาะสม โดยให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมและมีการแบ่งงานอย่างเป็นระบบ

๒. ควรให้บุคลากรมีการสอบทานการปฏิบัติงานของตนเองและมีการสอบทานกระบวนการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติร่วมกัน

๓. ควรให้บุคลากรร่วมกันจัดทำแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยเริ่มจากการจัดทำแนวทางปฏิบัติงานที่มีการปฏิบัติประจำและมีความเสี่ยงสูง

ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร

๑. ควรจัดให้มีการรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการสื่อสารและประสานงานภายในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอย่างชัดเจน

๒. ควรเพิ่มช่องทางให้บุคลากรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สามารถเสนอข้อเสน ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการดำเนินงานควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลได้อย่างหลากหลาย ไม่เฉพาะรูปแบบการจัดประชุมหารือที่เป็นทางการ

๓. ควรมีการพัฒนาปรับปรุงระบบสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันและทันสมัยอยู่เสมอ รวมถึงมีความเพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

ด้านการติดตามและประเมินผล

๑. ควรให้มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผลในระหว่างปฏิบัติงานมากขึ้น

๒. ควรมีการติดตามการปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบภายใน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

๑. ควรศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเกี่ยวกับ ระบบควบคุมภายใน

๒. ควรศึกษาประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามแนวทางการปฏิบัติงานระบบควบคุมภายใน (Flow chart) เพื่อค้นหาปัญหาในการปฏิบัติงานและหาแนวทางแก้ไข

๓. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาเชิงลึกถึงการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในและควร ศึกษาเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ เพื่อค้นหาแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมและหลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กรมบัญชีกลาง. (๒๕๖๑). หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑. กรุงเทพฯ.
- ปริศนา ชาติ. การประเมินผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน เขตอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๕๓.
- ไพฑูรย์ โปธิสาร. มาตรฐานตรีเคอร์ท. ๒๕๔๒.
- ยุภา วิเศษสร. การประเมินผลระบบควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยแม่โจ้. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสน ศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๕๐.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ สุภมาสอังค์โชติ อัจฉรา ชำนิประศาสน. (๒๕๕๕). สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิค การใช้ SPSS. (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒) กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- สุพัตรา ศรีวณิชชากรและคณะ. การจัดการความรู้และสังเคราะห์แนวทางปฏิบัติของโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล : การจัดการระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังกรณีเบาหวานและความดันโลหิตสูง. พิมพ์ครั้งที่ ๑ กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด. ๒๕๕๓.
- สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. (๒๕๕๔). คำแนะนำ : การจัดทำรายงานการควบคุมภายในตามระเบียบ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.๒๕๕๔ (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพฯ: อุษาการพิมพ์.
- อุษณา ภัทรมนตรี. การตรวจสอบและการควบคุมภายใน : แนวคิดและกรณีศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : บริษัท ศูนย์การพิมพ์ดิจิทัล จำกัด. ๒๕๕๗.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก ๒. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก ๓. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก และได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้ไว้ ๒ ข้อ คือ ๑. ผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายกอยู่ในระดับดี ๒. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมขององค์กร กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและการประเมินผล ปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดนครนายก ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทุกแห่งในจังหวัดนครนายก ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานควบคุมภายใน เจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่การเงิน จำนวน ๑๖๘ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบประเมินผลการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลาของข้อมูลการเงินและบัญชีของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ส่งรายงานให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก สถิติที่ใช้ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในกับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

จากการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๒๓) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานระบบควบคุมภายในกับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดนครนายก พบว่า ปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยง ปัจจัยด้านกิจกรรมการควบคุม และปัจจัยด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน อยู่ในระดับสูงมาก (ค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕) ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม และปัจจัยด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน อยู่ในระดับสูง (ค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕) โดยมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผลการรวบรวมปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงาน คือ บุคลากรยังขาดความรู้ ขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมถึงการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีภาระงานจำนวนมาก

คำสำคัญ : การควบคุมภายใน, การประเมินผล

Abstract

This research is a survey research (Survey Research) with the objective. ๑. To study the results of operations according to the internal control system of Subdistrict Health Promoting Hospitals in Nakhon Nayok Province. ๒. To study the factors that are related to the performance of the internal control system of the Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province. ๓. To study problems and obstacles in operating according to the internal control system of Subdistrict Health Promoting Hospitals in Nakhon Nayok Province. And two assumptions were set for this study: ๑. The performance of the internal control system of the Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province is at a good level. ๒. Environmental factors of the organization control activities Information and Communication Monitoring and Evaluation It is related to the operating results according to the internal control system of the Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province. This research used the study method, which is to collect data using a questionnaire to evaluate the performance according to the internal control system from the director of the subdistrict health promotion hospital. Officers responsible for internal control work parcel officer and financial officers of the Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province, totaling ๑๖๘ people, and collecting data from the performance evaluation form according to the internal control system regarding accuracy. Reliable and timely financial and accounting information Which measures results from reports of receipts and disbursements of subdistrict health promotion hospitals that are submitted to the Nakhon Nayok Provincial Public Health Office. Then, the information obtained from the questionnaires was analyzed for analysis. Using the descriptive statistic and analysis of the relationship between operating factors according to the internal control system and the operating results of the internal control system. It is a relationship test using the Pearson Product - Moment Correlation Coefficient. The statistical significance level is set at ๐.๐๕

From the study, it was found that the performance of the internal control system It was found to be at a very good level ($\bar{X}=๔.๒๓$). When considering the relationship between the operating factors of the internal control system and the operating results of the internal control system of the Subdistrict Health Promoting Hospital in Nakhon Nayok Province, it was found that the risk assessment factors Control activity factors and monitoring and evaluation factors It is related to the performance of the internal control system. is at a very high level (Sig. value is less than the statistical significance at the ๐.๐๕ level) as for the control environment factors and information and communication factors It is related to the performance of the internal control system. Is at a high level (Sig. value is less than the statistical significance at the ๐.๐๕ level) with a relationship in the same direction. The result of collecting problems that hinder operations is that personnel still lack

knowledge. Lack of clear guidelines Lack of participation in operations Including regular monitoring and evaluation of performance. and operating personnel have a large workload

Keywords: internal control, evaluation

ภาคผนวก ค
ประวัติย่อผู้วิจัย